

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: У-678/03
Бања Лука, 24.05.2006. године**

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Фикрета Кршлаковића, као председника вијећа, те Јанка Нинића и Смиљане Мрше, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Здравке Чучак, у управном спору по тужби Д.О.О. И.К. из Б.Л., заступаног по директору Н.Л., (у даљем тексту: тужилац), а овај по пуномоћницима Р. и Д.М., адвокатима из Б.Л., против рјешења тужене управе, број 01/0104/453-148/03 од 26.05.2003. године, у предмету поврата неосновано наплаћене акцизе, у сједници вијећа одржаној дана 24.05.2006. године, донио је

ПРЕСУДУ

Тужба се уважава, оспорени акт се поништава.

Образложење

Оспореним актом одбијена је жалба тужиоца против рјешења управе, Подручног центра Б.Л. број 02/0702/462-139/02 од 30.01.2003. године, којим је одбијен његов захтјев за поврат више наплаћене акцизе на деривате нафте.

Благовременом тужбом тужилац оспорава законитост тога акта, те истиче: да је неспорна чињеница да је од њега по основу акцизе неосновано наплаћен новчани износ од 7.695,30 КМ; да је исто тако неспорна чињеница да је он повећану стопу акцизе уколкулисао у цијену, али не на штету купаца, већ на своју штету-умањењем марже; да нема основа да се одбије његов захтјев за поврат неосновано наплаћеног износа позивом на одредбе Правилника о начину обрачунавања и плаћања акцизе и пореза на промет и о садржини и начину вођења евиденције, јер да се таквим општим актом не могу мијењати законске одредбе. Предлаже да се тај акт поништи.

Тужена страна у свом одговору остаје код разлога из образложења оспореног акта и предлаже да се тужба одбије као неоснована.

Размотривши тужбу и оспорени акт по одредбама члана 39. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 12/94 – у даљем тексту: ЗУС), затим одговор тужене стране и цјелокупне списе предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у диспозитиву ове пресуде из слиједећих разлога:

Из образложења оспореног акта произилази да је он у материјално-правном смислу заснован на одредбама члана 57. Правилника о начину обрачунавања и плаћања акцизе и пореза на промет и о садржини и начину вођења евиденције ("Службени гласник Републике Српске", 16/96, 11/98, 6/99, 8/99 и 18/00-у даљем тексту: Правилник...) – да порески обвезник може остварити право на повраћај неосновано наплаћене акцизе у смислу члана 67. Закона о акцизама и порезу на промет ("Службени гласник Републике Српске", број 25/98-18/01-у даљем тексту: Закон...), само уколико ту акцизу није укалкулисао у цијену продатог производа. При том се изражава становиште да би, у противном, тужиоцу била омогућено стицање без основа.

Овај суд налази да је такав правни став погрешан. Приговор стицања без основа може да стави само оно лице које је по том основу оштећено, а то су у оваквој правној ситуацији само крајњи потрошачи. Отуда отпада могућност да се о томе одлучује у овај управној ствари. С друге стране, одбијање захтјева за поврат неосновано наплаћене акцизе позивом на одредбе члана 57. Правилника, није основано. Ово из разлога што те одредбе нису у сагласности са одредбама члана 67. став 3. Закона..., који је био на снази у вријеме настанка предметног правног односа, а из којих произилази да порески обвезник од кога је наплаћена акциза, односно порез на промет, а који није био дужан да их плати, има право на повраћај плаћене акцизе односно пореза на промет. Осим тога, министар финансија као доносилац тога

Правилника..., није имао законска овлашћења да регулише било која питања за поврат неосновано плаћене јавне дажбине, јер је по одредбама члана 72. раније важећег Закона о акцизама и порезу на промет ("Службени гласник Републике Српске", број 10/95, 21/95, 3/96, 8/96, 8/96, 10/96, 19/96, 23/96 и 6/97), на којима је заснован, био овлашћен само да донесе ближе прописе о начину обрачунавања акцизе и пореза на промет, те садржини и начину вођења евиденције. Отуда овај суд, полазећи од одредаба става 2. члана 121. Устава Републике Српске – да судови суде на основу Устава и Закона, одбија примјену тих одредаба Правилника.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да је оспореним актом остварен разлог из члана 10. став 1. тачка 1. ЗУС-а, па се отуда тужба у овом управном спору уважава тако што се тај акт поништава на основу одредаба члана 41. став 1. и 2. тога Закона.

У поновљеном поступку тужена страна је у обавези да поступи по одредбама члана 61. ЗУС-а тако да умјесто поништеног, донесе други акт најдаље у року од тридесет дана, рачунајући од дана примитка ове пресуде, уз уважавање правног схватања и примједби овог суда у погледу поступка.

Записничар
Здравка Чучак

Предсједник вијећа
Фикрет Кршлаковић